

Zadnje vesti

Za danes so bile napovedane plohe in dež zvečer, temperatura pa se ne bo dosti spremenila; najvišje 88 stopinj, najnižje pa 62.

V jezeru Erie, ob vzhodu E. 40 St. sta utonila dva dečka: Charles McArthur, star 16, eden izmed 11 otrok v družini, in Daniel Townsend, star 15 let, eden izmed 10 otrok v družini. Starši obeh stanujejo na E. 30 St. in sicer prvi na 2341, drugi na 2329. Kopalna sta se na kraju, kjer je kopanje prepovedano in ni bilo tam torej nobenih stražnikov. Daniel je utonil, ko je skušal rešiti svojega prijatelja Charlesa, katerega je videl izginiti v vodi.

V Clevelandu se je nedavno tega odprla nova policijska ječa za 2. policijsko okrožje, v kateri je 24 celic in poleg tega tudi velik prostor za več oseb. Te "okrožne ječe" so rabijo le za pridržanje jetnikov preko noči. Ker pa je ta nova ječa moderna urejena in celo ventilirana, običajno pa tudi ni zadostno "zasadena", sta se sodnik John Corrigan in policijski šef Frank Storey zmenila, da bo uprabiljena kot "hotel" za kršilce prometnih postav, večina katerih gre drugače v manj "civilizirano" prisilno delavnico. Sodnik Corrigan se je odločil za to potezo zlasti v primeri mladih kršilcev, katerih ni želel obsoditi v prisilno delavnico in so tako čisto ušli s tem, da so plačali globo. "Policijski hotel" se bo torej v bodoče rabil za manj zakrknjene kršilce prometnih postav, ki bodo "povabljeni", da prebijajo enega ali dva week-enda v njegovih prostorih.

Boj med vlado diktatorja Perona in katoličani se je v Argentini zopet obnovil. Vrhovni svet stranke Peronista je objavil proglas, v katerem se obsojajo oni, "ki uporabljajo versko dogmo in svojo cerkev kot orodje za nizkotne politične cilje." S tem se je očitno končalo dva meseca trajajoče premirje med cerkvijo in državo, ki je bilo sklenjeno vsaj na zunanjo vstopa dne 16. junija.

V državni kaznilnici države Nebraska v mestu Lincoln se je uprlo 200 kaznjencev, ki so se zadrževali v vzhodnem križu in poslopju. Uporni jetniki so zažgali šest kazniških delavnic, ampak gasilci so ogenj pogasili. Uporni jetniki nimajo v svoji sredi nobenih talcev.

Orkan Diane je danes zgodaj zjutraj z vso silo opazil kraje na obali držav South in North Carolina. Ker je bilo gibanje viharja opazovano, odkar se je začel pomikati proti celini, so bila območja letovišča na njegov prihod pripravljena.

V letu 1955 se je cena mleku v Clevelandu najprej dvakrat zaporedoma znižala za 1 cent pri kvartu, nedavno tega se je zvišala za 1 cent, včeraj pa zopet za 1 cent. Torej smo danes tam, kjer smo bili.

Sovjetski časopisi so v Moskvi objavili poročila, v katerih se odprto priznava, da se sovjetsko poljedelstvo nahaja v krizi. Zlasti je znatno pod pričakovanim produkcija kladne živine in krme za to živino. "Pravda" in "Izvestija" torej oba vodilna lista, naslavljata poziv na vlado, da takoj podvzame temu odgovarjajoče ukrepe, da se položaj izboljša.

Vojni zločinec japonski zunanji minister gre v USA

WASHINGTON, 16. avgusta—Japonski zunanji minister Mamoru Shigemitsu je najavljen v Washingtonu za konec tega meseca. Namen njegovega prihoda je ta, da se z vlado v Washingtonu porazgovori o ponovni oborožitvi Japonske. Japonska zahteva, da se ji dovoli, da postavi na noge v prihodnjih šestih letih 180,000 mož kopne vojske, vojske, kolikor je imela leta 1931, ko je začela svoje pohode v Madžurijo.

Kot japonski zunanji minister bo imel tudi nalogo, da uredi splošne odnose med Združenimi državami in Japonsko. Mamoru bo Washington zagotavljal, da je japonska zunanja politika ta, da sodeluje z Združenimi državami, Združene države pa naj umakne svoje zapovedi, da Japonska ne trguje s komunistično Kitajsko.

Ko gre za ameriške vojake na Japonskem, gre tudi za stroške, ki jih mora plačati Japonska za njihovo vzdrževanje. Mamoru hoče, da naj v glavnem Amerikanci vzdržujejo svojo posadko na Japonskem na svoje stroške.

Osebnost Shigemitsua
Japonski zunanji minister Shigemitsu je star 67 let. Pred desetimi leti je dal kot glavni predstavnik Japonske svoj podpis na premirje, ki je končalo drugo svetovno vojno. Leta 1946 v aprilu so ga Amerikanci zaprli in obtožili, da je vojni zločinec. V vojnem času je bil minister japonske vlade. Shigemitsu je bil obsojen na sedem let zapora, novembra meseca leta 1950 pa izpuščen na svobodo. Shigemitsu je bil že večkrat v Ameriki in obvlada perfectly angleščino. Svojo obsodbo kot vojni zločinec je označil kot "potrebno zlo." Shigemitsu nosi umetno desno nogo. Leta 1932 mu je v Shanghai desno nogo odnesla bomba, katero je zagnal neki korejski nacionalist.

Nemirna Argentina

BUENOS AIRES, 16. avgusta—Policija v argentinski prestolici je danes v strogi pripravljenosti in ojačena. Včeraj so bile demonstracije zoper Perona, ki so se danes zjutraj ponovile. Argentinska vlada trdi, da je prišla na sredi zaroti, ki da hoče ubiti diktatorja Juana Perona in vreči njegov režim. Ne samo v prestolici Argentine v Buenos Airesu, tudi drugod se vršijo manifestacije zoper Perona in gredo pri teh manifestacijah roko v roki katoliški, nacionalisti, komunisti ter politična opozicija zoper Perona.

Ne bo piknika

Izredna seja Progresivnih Slovencev, krožek št. 1, je sklenila, da se članski piknik, ki je imel biti 28. avgusta, ne bo vršil. Članice naj to vzamejo na znanje.

POLITIČNI RAČUNI V WASHINGTONU

WASHINGTON, 16. avgusta—Bela hiša se zavzema za to, da če bi predsednik Eisenhower ponovno kandidiral, bodo republikanci morali na vsak način sprejeti kandidaturu Richarda Nixona za ameriškega podpredsednika.

Ko gre za uradni obisk ruskih politikov, naj bi se ta obisk združil s kako drugo konferenco. Najprej bi šel v Moskvo in to še to jesen, verjetno meseca novembra podpredsednik Rich-

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile v soboto, 13. avgusta pri Mr. in Mrs. Frank Zigman iz 840 E. 154 St., in jima pustile zalo deklico-prvorojenko, ki je tehtala šest funtov in 15 unč. Mati, katere dekleško ime je bilo Antoinette Tomaselli, in dete, katero so imenovali Mary Ann, se dobro počutita v Euclid-Glenville bolnišnici. Tako so postali prvi stari oče in stara mama Mr. in Mrs. John Tomaselli iz E. 154 St., ter Mr. in Mrs. John in Mary Zigman, ki sta oskrbnika Klubovih prostorih A.J.C. na Recher Ave. S tem dogodkom pa je postala prvič prastara mama Mrs. Anna Sterle iz Strabane, Pa. Čestitamo!

Pri Mr. in Mrs. Sandy in Nancy Helsel iz 14212 Coit Rd. se je oglasila tetica štorikla in pustila krepko hčerko. Mlada mama je vnukinja poznanega Franka in Ane Česen iz 20501 Nicholas Ave., ki sta s tem postala praded in prababica, dasi sta šele po 65 let stara. Mrs. Česen pa jima v Sloveniji še živo mater, staro 97 let, ki je s tem postala pra-prababica, kar znači, da je od ženske strani že kar pet rodov. Prvič stari oče in stara mama pa sta Mr. in Mrs. Pete Roberts iz 19604 Mohican Ave. Čestitamo!

SCHMIDT ZA RAZPOROKO

Ameriški letalec Daniel Schmidt, ki se je vrnil iz kitajskih zaporov, je našel svojo ženo Uno drugič poročeno. Bilo je več pogajanj med zakoncema, posredoval je advokat, rezultat je končno tale:

Una sedaj poročena Fine, ostane pri svojem drugem možu; Daniel Schmidt se je odločil za razporoko. Una Schmidt je v času, ko je bil Daniel v vojni na Koreji, porodila sinčka Dannyja in bo šlo za danjka komu od bivših zakoncev naj ga sodišče prisodi.

ard Nixon. Nixon naj bi v Moskvi pripravil tla za idejo, da naj se prihodnji sestanek "štirih velikih" vrši na ameriških tleh. Eisenhower ne bo šel več iz Amerike. Na ta sestanek "štirih velikih" bi prišli Kruščev, Bulganin in Žukov, in sicer tako, da bi Bela hiša teh politikov ne povabila posebej. Bili bi v Ameriki, Eisenhower bi se razgovarjal z njimi, pri volitvah leta 1956 pa bi se s tem dejstvom ne moglo operirati, ker so Rusi prišli itak le na sestanek "štirih."

CASOPISNA RACA ALI RUSKA IGRA?

Konferenca "štirih velikih" v Ženevi je za nami. Takrat se je pisalo, da je imel ruski vojni minister maršal Žukov takšno hrepenenje po sestanku z ameriškim predsednikom Eisenhowerjem, da je šel raje v Ženevo, kot pa čakal na poroko svoje hčerke. V Ženevi naj bi se bil razvil z Nikito Kruščevim naslednji razgovor:

"Ali že veste, da se bo hčerka Žukova poročila koncem tega tedna?" je vprašal Kruščev Eisenhowerja. Eisenhower je vzel novico na znanje in je dal Žukovu poročno darilo in sicer ročni radio in malivno pero z lepim držalom iz marmorja.

Inozemski list De Telegraaf, ki izhaja v Amsterdamu, pa je prinesel naslednjo novico:

Nikita Kruščev si je znal privoščiti dobro šalo. Ameriški poslanik v Moskvi Charles Bohlen se je pobrigal in je iskal vsepovsod, da bi odkril datum poroke hčerke Žukova, pa tudi s kom se je poročila. Charlesu Bohlenu se ni posrečilo, da bi odkril vsaj to, ali je maršal Žukov sploh bil kdaj oče kake hčerke.

Ruski kmetijski strokovnjaki, ki se nahajajo pri nas v Ameriki, so obiskali tudi Michigan, tudi mesto Chicago. Pred poslopjem, kjer so se ustavili in imeli tiskovno konferenco, je paradiralo okrog sto ukrajinskih beguncev, ki so nosili napise, da Ukrajina ni Rusija, da Ukrajinci niso Rusi, da si Ukrajinci želi svobodo in podobno. Rusi se za to manifestacijo niso brigali, pač pa za zastopnike tiska. Povdarjali so, da jih briga samo ameriško kmetijstvo. Kar so videli, jih je prijetno presenetilo. O vsem bodo poročali šefom Sovjetske zveze v Kremlju. Na vodjo delegacije je bilo stavljeno vprašanje ali bo ameriška filmska igralka Marilyn Monroe šla v Sovjetsko zvezo. Odgovoril je, "da še ni bil na njeni farmi."

Kefauver stoji dobro?

WASHINGTON, 16. avgusta—V vprašanju, kdo bo demokratski predsedniški kandidat pri volitvah leta 1956, se je pojavila politična kombinacija, da ima senator Estes Kefauver med trojico Stevenson, Harriman, Kefauver veliko upanja na zmago. Adlai Stevenson je slabega zdravja, je razporečen, razporečen je tudi governor New Yorka Averell Harriman. Estes Kefauver je neoporečen, ne v privatnem, ne v njegovem javnem življenju, mu nima nihče ničesar očitati. To jesen bo senator Kefauver vodil po večjih ameriških mestih temeljite preiskave kje je izvor mladinskih zločinov, kar da mu bo prineslo splošno priljubljenost. Zločinstvo mladine v Ameriki je namreč eno najbolj perečih sodobnih družabnih vprašanj.

ŽITO U.S.A. ZA SIRIJO

Državica Sirija v Palestini bo dobila izdatno ameriško pomoč v žitu, tako je najavil gospodarski minister vlade Sirije.

VELIKA BRITANIJA SE JE IZKOPALA IZ KRIZE! BREZPOSELNOST NA NAJNIŽJI STOPNJI

40 UR NA TEDEN JE NORMALNI DELOVNI TEDEN POVSOD

LONDON, 16. avgusta—Britanska vlada je objavila pregled o stanju brezposelnosti v Veliki Britaniji. Koncem julija je bilo v državi le 184,929 brezposelnih. To stanje je najnižje po končani zadnji vojni. Britansko časopisje je uvedlo posebne kolone, v katerih se oglašajo službe. List "Times" ima na razpolago samo za javne državne službe, ki imajo prazna mesta, pet kolon. Drugi britanski listi še več, ali pa vsaj enako.

In "Amerikanci domov?"

V Veliki Britaniji je nastanjenih 80,000 ameriških letalcev, ki imajo večinoma pri sebi svoje družine. V Veliki Britaniji so začeli nedavno tega s protesti zoper Amerikance in pri tem uporabljali tisto znano, da naj se Amerikanci poberejo domov. Ozadje te akcije je bil na splošno angleški ponos, ki naj ne dopušča, da bo v mirni dobi stal tuj vojak na angleških tleh. Razmere so se bistveno spremenile. V angleških družinah so se javile ženske, ki so si vzele neke vrste posredovalno vlogo, da odpravijo sovražno razpoloženje in da praktično povežejo ameriške vojaške družine z angleškimi. Tudi časopisje je pri tej akciji pomagalo. Ozadje pa je gospodarsko.

80,000 ameriških letalcev v Angliji nekaj pomeni in tudi nekaj zapravi. Teh 80,000 Amerikancev v Angliji dobiva stalni dotok ameriškega dolarja, ki ga seveda uporabi v Angliji. Leta 1954 je znašal uvoz znanega škotskega whiskeyja v Ameriko 54,000,000 dolarjev. Ameriški letalci s svojimi družinami pa so isto leto potrošili v Angliji čez 150,000,000 dolarjev!

Od bivanja Amerikancev v Angliji imajo dobičke vsi: trgovci, lastniki hiš, prodajalnice gostoljubnosti, gostinski obrat, nočni lokali in podobno.

80,000 Amerikancev v Veliki Britaniji ne biva skupaj, marveč so nastanjeni po raznih letalskih oporiščih. Od njih imajo velike koristi občinske uprave. Manjša oporišča potrošijo na leto tudi do tri milijone dolarjev samo za elektriko, za vodo, telefon in za angleško delovno moč. Amerikanci kupujejo britanske avtomobile. Britanci vršijo na splošno vzeto vso poslugo v ameriških oporiščih. Značilno je tudi to, da se Amerikanci, kadar se oblečejo v civilno obleko, poslužujejo skoraj brezizjemno angleških trgovin za to obleko in je, ne naročijo iz Amerike.

In če bi Amerikanci zapustili Veliko Britanijo? Britanski gospodarski strokovnjaki itak vedo, da jim primanjkuje dotok ameriškega dolarja. Stopenjdeset milijonov stalnih ameriških dolarjev na leto pomeni tudi za angleško gospodarstvo važno postavko.

SMRTNOSNI PIK OSE

Charlesa Chaneya, starega 33 let je v Chattanooga, Tenn. picila osa in to trikrat. Chaney je dregnil v gnezdo, pa se je vanj zaletela osa in ga picila v desno roko. Ko se je Chaney povrnil na dom, je ženi povedal, da ga srbi po nogah. Kmalu nato se je prišlo, da se mu debeli jezik in da težko govori. Te besede so bile zadnje: Charles Chaney je nato umrl.

Vlak "nosnih žensk"

Ameriške čete v Avstriji se pripravljajo na odhod. Grede v Italijo. Amerikanci, ki so bili poročeni, so imeli v Avstriji svoje družine. Ameriško vojaško poveljstvo je sedaj ugotovilo, da je med ameriški vojaškimi družinami 13 nosnih žena, pa se je ogledalo tudi po vojaškem zakonu. Če naj grede žene vojakov s svojimi otroci po vojaških vlakih, mora biti najmlajši otrok star najmanj šest tednov. Nosne ameriške žene znata prehiteti tako čas poroda, kakor tudi čas, ko se morajo Amerikanci z družinami izseliti iz Avstrije. Ameriško poveljstvo je sedaj sklenilo, da da tem nosnim ženam na razpolago posebni vlak, ki je danes v resnici krenil iz Salzburga in se bo ustavil v italijanskem pristanišču Leghorn, kjer se nahaja ameriška vojaška bolnica; tam bodo te ameriške potnice spravljene pod streho.

Načrt Pearsona

Kanadski žuhanci minister Lester Pearson ima nov načrt kako bi se rešilo vprašanje komunistične Kitajske in njenega vstopa med Združene narode. V Varnostnem svetu Združenih narodov ima svoj stalni sedež tudi Kitajska, seveda Čiang Kajšek. Čiang Kajšek je treba izrinuti iz Varnostnega sveta, zadovoljiti pa tudi Indijo. Indija Nehruja naj postane stalni član Varnostnega sveta.

Istočasno pa naj se komunistična Kitajska sprejme kot članica Združenih narodov, iz te organizacije pa naj se izloči Čiang Kajšek.

Napredna Kanada

V kanadski spodnji zbornici so končali debato o višini in trajanju podpore za slučaj brezposelnosti. Dosegel se je kompromis, ki pa znači precejšnjo zmanjšanje kanadskega delavstva. Od 2. oktobra 1955 dalje se bo podpora za slučaj brezposelnosti plačevala za dobo 36 tednov; prvi zakonski predlog je hotel to dobo omejiti na 30 tednov. Brezposelnostna podpora je bila do sedaj za samske osebe \$17.10 na teden, za poročene \$24 na teden. Po novem zakonu bodo brezposelni samci prejimali na teden \$23, poročeni pa \$30. (Na prvi pogled se zdi, da so te podpore vsekakor nižje, kot so ameriške. To tudi drži. Toda v primeri s kanadskim standardom življenja in višino delavskih mezd v Kanadi je podpora za slučaj brezposelnosti višja, kot jo pa uživamo tu pri nas v Ameriki.)

ANNA CVETIČ

Kakor smo včeraj poročali, je nagloma preminila na svojem domu vdova Anna Cvetič, rojena Zivoder, stara 77 let. Stanovala je na 19050 Abby Ave. Doma je bila iz sela Poklek pri sv. Nikolaju pri Žumberku, kjer zapuša več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 50 let in je bila članica društva Jutarnja zora št. 337 H.B.Z., podr. št. 14 S.Z.Z., Oltarnega društva sv. Kristine in 3. reda sv. Frančiška. Soproj Filip je umrl leta 1935.

Tukaj zapuša štiri otroke: Mrs. Caroline Turk, Mrs. Anna Hood, John in George, pet vnukov, štiri pravnuke, brata John Zivoder in sestro Malcika Juratovac v Toronto, Kanada, ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 8.15 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Kristine ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

ANTON JANEŽIČ

V ponedeljek je po dolgotrajni bolezni umrl v New Smyrna Beach, Fla., Anton Janežič, ki je preje bival v Euclid, O. Star je bil 65 let. Doma je bil iz Zarečja, Slovensko Primorje. Zapuša sina Milan, hčer Bertho in brata Joe v Joliet, Ill., v starem kraju pa dve sestri. Pogreb se vrši v četrtek na pokopališču v Floridi.

ANNA GARVAS

Po tri mesece trajajoči bolezni je snoci umrla na svojem domu Anna Garvas rojena Vouk, stara 53 let. Stanovala je na 1303 E. 187 St. Rojena je bila v Clevelandu in je bila članica društva sv. Ane št. 4 S.D.Z. in podr. št. 25 S.Z.Z. Delala je nad 50 let pri Royal Appliance Co. Starši John in Anna (rojena Stuber) Vouk, kot tudi sestre Antoinette Zupančič, Rose Hrovat in Catherine Vouk so že preje umrli.

Tukaj zapuša soproga Joseph, hčer Anna in brata John. Pogreb se vrši v petek zjutraj iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

V zadnje slovo

Članice podr. št. 14 S.Z.Z. so prošene, da se snidejo nocoj ob 7.30 uri v Želetovem pogrebem zavodu, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Anna Cvetič.

NEMCI V RUSIJO

Rusko zunanje ministrstvo je izdalo okrog 1,500 potnih listov za Nemce, ki bodo dne 21. avgusta prisostvovali nogometni tekmi med ruskim moštvom in moštvom Zapadne Nemčije. Iz Berlina sta odpotovala dva posebna vlaka gledalcev in igralcev.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KAJ BO S PROTIPROPAGANDO?

Ce na se odpravi svetovna napetost, naj se konča tudi mrzla vojna. Mrzla vojna pomeni, kar beseda sama pove, sovražnost, le da se ne streljamo in pobijamo v masah. Mrzla vojna je ustvarila v obeh taborih ogromen aparat, kakršnega ne pomni človeška zgodovina. Kjerkoli moreš škodovati, s propagando, s špijonažo, s peto kolono, tudi z izdajstvom, tudi s tem, da državljani dezertirajo iz svoje države!

Pravi komunist v kaki buržujski državi sovraži svojo lastno okolico in mu je komunizem v tuji državi ljubši kot domača družba. Po načelu, da je sovražnik mojega sovražnika končno moj prijatelj, se Moskva, pa tudi zapadni svet poslužujeta tega principa. Od obeh strani se vabijo državljani, naj pobegnejo.

Vsi se spominjamo, kako so šli znanstvenih z atomskega polja, politično vzeto komunisti, komunizmu na roke. Ne samo, da so izdajali atomske tajnosti; tudi sami so dezertirali in odšli v Sovjetsko zvezo. Naj samo imenujemo ime Pontecorvo, Italijan po pokolenju, ki je bil britanski državljani, pa je pobegnil v Sovjetsko zvezo, postal sovjetski državljani in dela za komunizem.

Tudi politični in diplomatski "dezertirji" so dobrodošli. Dne 25. maja 1951 je v Londonu nastala ena največjih diplomatskih senzacij. Dva visoka uradnika britanskega zunanjega ministrstva Maclean in Burgess sta izginila. Maclean je pustil doma ženo s tremi otroci, ne da bi vsaj od daleč družini napisal, kam da gre. Po treh letih je žena Macleana Melinda s svojimi tremi otroci preko Švice odšla neznanokam, za možem, in to kot pravimo, pred nosom svoje matere, ne da bi imela mati najmanjšo slutnjo kaj da njena hči s tremi nedoraslimi otroci namerava. Vsa britanska policija je bila pokonci! Angleži so zaprosili evropske kontinentalne policije, naj pomagajo, a bilo je vse zastonj, tako skrbno je bil pobeg pripravljen. Se danes londonska vlada ne ve, kje sta pobegla diplomata Maclean in Burgess! Nekateri hočejo vedeti, da sta na Češkem, drugi jih hočejo videti v Varšavi, tretji v Moskvi, oziroma Burgessa v Bukarešti v prestolici Romunije kot urednika glavnega glasila Kominforme. Diplomatske note v kolikor gre za angleški jezik in ki jih pošilja rusko zunanje ministrstvo, so sedaj pisane v pravi pristni angleščini. Na njih mora delati Maclean, menijo mnogi.

Ko govorimo o silnem aparatu mrzle vojne, pridejo v poštev najprej radijske postaje. V Ameriki je najbolj znana postaja Voice of America. Stroški vzdrževanja so ogromni. Glas Amerike ima v ameriškem kongresu svoje politične nasprotnike. Na videz s finančne strani, češ, da je škoda prevelikih stroškov za to postajo, bijejo boj zoper postajo samo. In če gre v zadnjem času res za politiko medsebojnega sodelovanja, ne pa hujškanja, potem mora logično take postaje prenehati z delom!

Gre pa tudi za aktivno politično delovanje, da se vrže sedanji družbeni in državni red na eni in drugi strani. V ta namen naj bi služili politični begunci, ki so se iz komunističnih držav zatekli v Ameriko, oziroma iz zapadnih držav v Sovjetsko zvezo. Teh organizacij ni malo. Ne trdim, da bi šlo za kako enotno politično gibanje; tudi ne trdim, da bi bile te organizacije posebno pomembne. Toda obstajajo, imajo lastne radijske postaje, lastna glasila izdajajo letake in magazine. Če naj pride do sporazuma med obema taboroma, kam s temi organizacijami? Ali jih razpustiti in prepovedati njih delovanje, ali zamizati oko in se uradno skriti za tisto znano, da nas privatniki ne brigajo, le da delo ne sme biti preveč bučno in da javne podpore ne smejo biti vidne iz državnega proračuna...

L. C.

UREDNIKOVA POŠTA

TRAGIČNA SMRT BRATA MILKE KRESOVE IZ FOREST CITYJA

Litija in njena okolica, zlasti Kresnice, Stanga in dolenski kraji okrog Gabrovke in Primskovega so znani po izredno dobrih češnjah. Letošnje leto so češnje nad vse dobro obrodile in zato so v začetku julija priredili v Litiji tudi veliko razstavo češenj, na njej so sodelovali sadjarji iz vsega Zasavja.

V času obiranja češenj je prišlo tudi do več nesreč, saj je znano, da imajo češnjeva drevesa izredno krhke veje, ki se rade odlomijo. Zato je na kmetih največ polomljenih rok in nog prav v času, ko dozorevajo češnje. Posebno tragično nezgodo so doživeli v ponedeljek 25. julija 1955 v vasi zgornji log pri Litiji. Tega dne se je spravl na češnjo Nace Kres, po domače Premžetev, posestnik in vpokojeni cestar.

Z njim je odšel na češnjo tudi njegov sin. Ko sta bila v vejah, oče Nace je bil tedaj kakih 15 metrov od tal, mu je na gladem hrbtu spodrsnilo, da je omahnil in padel z veje. Zdrsel je navzdol, pri tem se je z nogo vjel v rogovilo, da je potem nesrečnika vrglo okrog rogovile v velikem loku. Ta padec je bil tako usoden, da si je nesrečni Nace zlomil tilnik in nato mu je tudi kri zalila možgane in ga je zadela tudi kap. Na pomoč mu je priskočil sin, ki je skušal osvooboditi ponesrečenega očeta. Ker mu ni samemu uspelo rešiti očeta iz rogovile, je prikladal nato še sosedo, ki so sneli očeta iz nevarnega objekta. Brž so poklicali tudi zdravnika in reševalni avto, poizkušali so obuditi nesrečnika z umetnim dihanjem, pa je bilo vsako prizadevanje, da bi rešili dobrega očeta, zaman. Zdravstvena komisija, ki je prišla na kraj nesreče, je ugotovila le tragično smrt.

O tej hudi nesreči na Zgornjem logu se je takoj zvedelo po Litiji in okolici, saj so Kresovi znani kot pošteni in ugledna družina. Kakor bi umrl največji veljak, tako prihajajo sedaj na Zgornji log prebivalci, da pokrope tragično preminulega Naceta Kresa.

Nace Kres in njegov, zdaj že tudi pokojni brat Edvard sta bila že mnogo pred vojno med najbolj zavednimi naprednimi zasavci. Oba sta bila znana po dolini kot izvrstna ribiča. V času narodnoosvobodilne borbe so bili vsi Kresovi odločno na strani partizanov in osvobodilnega gibanja. Nacetova hiša stoji v Zgornjem logu nad Litijo v bližini velikega železniškega mostu na progi Litija-Kresnice, prav v bližini pa je predor Pogank. V času okupacije so imeli Nemci pri mostu in tunelu močno obrambno postojanko s topništvom, da so branili most in unel pred partizani. Nace je varoval nemške obrambne položaje in je oddal risbo partizanski komandi Zasavskega odreda. Ta je potem lahko izvrševala napade na Poganin in most in unel. Ker je bila Nacetova hiša v bližini nemške postojanke, so ji vabi zahtevali od njega vedno mleka in drugih pridelkov. Nace je bil sovražan do okupatorja in njegovih vojakov, zato so mu ob velikem napadu 23. septembra leta 1943 z nemškimi lakom—obrambnim topom pobegne vrste—zažgali kozolec in nato še hišo, da je bil mož z vso družino ob vse imetje. Po osvoboditvi si je z velikim naporom ipet postavil novo domačijo. Hčerka Ivanka je odšla, kakor mnogo drugih deklet, v partizane. Med vojno je čuval Nace Kres nekdanji prapor litijskih cestarjev v bližini pod zgornjim, pa je bil ob požaru uničen z drugo imovino. Po voj-

ni pa je bil Nace Kres praporščak litijskega kulturnega društva Svobode. Zadnja leta je mož bolehal na sru, bil pa je še zmeraj delaven na svojem posvetu. Dva dni pred nesrečo je dopolnil 60 let. Pred dvema letoma je obiskala domače v Litiji njihova sestra Milka Kresova, ki živi v Forest Cityju v ZDA. Ob njenem obisku so bili živi še vsi bratje in sestra Ivanka iz Šmartna pri Litiji. V teku dveh let pa je izgubila Milka zdaj že kar dva brata. Velik pogreb obeh bratov dokazuje, kako cenijo v Zasavju ugledno Kresovo družino. Sestri Milki izrekamo ob nesrečni izgubi preljubljenega brata naše iskreno sožalje.

Naceta smo pokopali ob taki udeležbi včeraj, 28. julija kakor Litija še z lepa ne pomni. Mnogi, premnogi so mu prinesli cvetja in vence. Borci Zveze borcev so ga prišli skupaj pokropiti in so šli tudi skupno na pogreb. Vaščani iz Zg. Loga in seveda vsi domači so ga spremili do križpotja pri litijski pošti in kolodvoru. Tam so ga že, kakor je pri nas običaj, čakali Litijani. Godba ga je spremljala vso pot, na križišču v Gradcu pa so ga sprejeli s pesmijo litijskih pevci. Pogreb je bil cerkven.

Vsi otroci so dospeli pravočasno na pogreb, saj so nekateri zelo daleč. Sin je na Korčuli, Milka je v Bitolju, eden je v Sremski Mitrovici, eden pa v Nišu. Nameravali so itak priti v nedeljo, 31. julija vsi domov, kamor jih je oče povabil na svojo družinsko slavnost. Nace je namreč pred dnevi dopolnil svoje 60. leto, v nedeljo, zadnjega julija pa bi praznovali skupaj njegov god in pomembni življenjski jubilej. Zato so se pripravljali otroci na obisk domačega kraja. Zdaj so res prišli, kakor jih je oče že pred tem vabil, pa ne na veselo družinsko slavnost, temveč na—očetov pogreb.

Na pogrebu so bili tudi vsi nekdanji Nacetovi stanovski tovariši, cestarji. Tudi bivši župan Hinko Lebinger je bil. Pokojni Nace je bil sedaj član litijskega mestnega občinskega odbora, ki mu je dalo tudi venec, tako tudi razne organizacije.

Jože Župančič

Clevelandski drobci

Z avtobusom v Detroit

EUCLID, O.—Kot je javnosti deloma že znano, bo detroitska federacija SNPJ preko praznikov, to je v dneih 3.—4. in 5. septembra priredila veliko proslavo ali tabor Narodnega dneva SNPJ. V ta namen se tam vršijo velike priprave, kajti Detroitčani pričakujejo na tisoče ljudi iz vseh krajev širne dežele. Kaj bodo imeli na sporedu, bodo pravočasno objavili. Velika privlačnost bo tudi sobotni banket dopisnikov Prosvete, razstava ročnih del članov mladinskih krožkov ter sportne aktivnosti.

Ker hočemo k temu slavlju tudi Clevelandčani prispevati svoj delež, je naša federacija najela velik Greyhound bus, da nas popelje v avtomobilsko kraljestvo. Za potovanje se je prijavilo že precej rojakov, vendar je še nekaj sedežev na razpolago. Bus bo odšel izpred Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. v soboto zjutraj, 3. sept. in se bo vrnil iz Detroita v ponedeljek, 5. sept. S tem bomo imeli priliko prisostvati tudi banketu. Cena vožnje na obe strani je samo \$3.60. Prijave ali rezervacije se sprejemajo do 25. avgusta pri tajnici federacije Josephine Tratnik, tel. EN 1-0991.

Kdor si torej želi prijetne družbe in brezskrbne vožnje, naj ne zamudi te ugodne prilike.

O Andricovih poročilih
Znani poročevalec od Cleveland Press, Andrica, po rodu Romun, ima v svojem področju kulturna in druga poročila raznih narodnostnih skupin v Clevelandu in okolici. Ta list je bil nekoč liberalnih nazorov, zato si je pridobil ugled tudi med Slovenci. Ker je Andrica zmožen več jezikov, ga uprava lista pošilja že zadnjih deset let v razne evropske dežele, da študira ondotni položaj in hkrati obiskuje sorodnike tukajšnjih naselelencev.

Poleg drugih dežel je že večkrat obiskal tudi Jugoslavijo, predvsem pa Slovenijo. Ker smo bili tam rojeni, je umevno, da se vsi zanimamo za njegova poročila;—da, še celo naša turjena mladina. Toda žal, da so ta poročila pristranska in silno pomanjkljiva. Vzrok je seveda tamošnja komunistična vlada. Fant poroča samo slabe strani, dočim prezre ves povojni gospodarski, kulturni in socialni napredek, kakor tudi prirodne lepote Slovenije in ostalih krajev. Če to dela po svojem nagibu ali po navodilih lista, je seveda uradna tajnost.

Njegov najbolj priljubljeni predmet je draginja, nizek življenjski raven in primerjanje ondotnih delavskih plač z ameriškiimi. S tem ne pove nič novega, kajti Evropa je vsled dveh vojn splošno obubožana in le države z razvito tehniko in s pomočjo naših dolarjev so si gospodarsko opomogle. Kdor pa je v Jugoslaviji med vojno zasledoval ogromno razdeljanje po okupatorju in civilni vojni, ta pač ne bo pričakoval boljših razmer, pa naj bo na krmlu ta ali oni režim. Poleg tega jih že več let tepejo elementarne nezgode, kar je za majhno deželo velika nadloga.

Kajpada je tam marsikaj narobe, ampak v kratkih desetih letih ne more nihče pričakovati čudežev. Jugoslavlani kot mlad toda zdrav narod se šele učijo hoditi v družbi velikih in starejših narodov. Vse to bi stvarni poročevalec moral imeti v vidiku, pa če je tudi zagovornik kapitalističnega družabnega reda.

Tivoli Imports

V Clevelandu imamo edinstveno trgovino, ki se peča z uvajanjem raznih ličnih izdelkov narejenih v Sloveniji. Mnogim rojakom, zlasti onim, ki so lansko leto naročili Slov. Izseljenški koledar, je ta trgovina že znana, toda veliki večini pa še ne. Zato je umestno, da jo omenim, čeravno to diši po oglaševanju.

Tivoli Imports, kot se tvrdka imenuje, vodita dobropoznan in pri naših kulturnih društvih zelo delavna Andy in Josephine Turkman. Ko sem šel zadnjič tja po cigarete, mi je prijazna Josie rada dala nekoliko podatkov o predmetih, ki jih imajo na prodaj. Pripomnila pa je, da za božič pričakujejo še mnogo novih stvari.

Cigaret iz ljubljanske tovarne imajo kar tri vrste: Bled, Emona in Tivoli. Po kakovosti daleč prekašajo ameriške. Dalje, semena za povrtnino in cvetlice. Različne steklene izdelke. Ribniško suho robo. Lične ženske torbice. Planinski zdravilni čaj. Mineralno zdravilno vodo. Ročno delane čipke vseh vrst. Pristne cekarje. Punčke v narodnih nošah. Minaturalne kozolce. Slovenske kuharske knjige in Angleško-slovenski besednjak.

Kakovost vsega blaga je odlična. Cene zmerne. Naročilo pošljite na: Tivoli Imports, 6407 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.

Frank Česen.

RAZMAH SOUDELEŽBE NA DOBIČKU V AMERIŠKI INDUSTRIJI

Ameriški delavci postajajo vedno večji meri deležni ugodnosti, katere jim nudijo številna industrijska podjetja v državi na podlagi soudeležbe na dobičku, ki se je v zadnjem času zelo razmahnila. Cenijo, da je do zdaj udeleženi pri teh načrtih okoli 1,875,000 delavcev.

Kot poročajo, je bilo lani pri ameriškem finančnem ministrstvu vpisanih skoraj 8,000 korporacijskih načrtov soudeležbe na dobičku v primeri s 6,000 v letu 1953 in zgolj 549 pred enim desetletjem. Mnogi načrti predvidevajo v resnici precejšnje ugodnosti za uslužbence. Pregled, ki ga je l. 1954 napravil finančni dnevnik "Wall Street Journal," navaja naslednje primere:

Pri podjetju De Luxe Printers v Chicagu v državi Illinois bodo nekateri delavci, ki bodo šli v pokoj v naslednjih 10 letih, prejeli iz fondov soudeležbe na dobičku pokojnino, ki bo višja kot njihovi dohodki v zadnjem letu, ko so še delali. Uslužbeni podjetja E. G. Shinner & Company, ki upravlja na srednjem zahodu verigo mesnic, so na podlagi soudeležbe na dobičku nakupili toliko, da so l. 1953 odkupili podjetje.

Založniško podjetje Reader's Digest je lani izplačalo svojim 1,200 uslužbencem 1,200,000 dolarjev denarnih nagrad, ki so se gibale od 548 do 25,000 dolarjev na uslužbenca. Sear, Roebuck & Company, znano trgovsko podjetje, ki posluje na podlagi naročil po pošti in ima poleg tega obširno mrežo prodajalnic na drobno, je od l. 1916 prispevalo v fond soudeležbe na dobičku za svojih 120,000 uslužbencev več kot 500 milijonov dolarjev.

Načrti soudeležbe na dobičku imajo različne oblike. Podjetja prispevajo 5 do 50 odstotkov dobička. Kar se tiče uslužbencev, znašajo deleži od 5 do 100 odstotkov letne plače, pri čemer znaša povprečni delež 10 do 12 odstotkov.

Tudi metode razdeljevanja dobička so različne. Ponekod gre zgolj za izplačila v denarju, drugod pa gre dobiček v zupne fond, ki so izplačljivi, ko stopi uslužbenec v pokoj ali zapusti podjetje. Pri tem gre bodisi za periodična odplačila ali za enkratno izplačilo. Nekateri načrti združujejo obe obliki: izplačilo na roko in odloženo izplačevanje.

Delodajalci, ki so naklonjeni soudeležbi delavcev na dobičku, pravijo, da se kažejo posledice v visoki moralni uslužbenec, zvišani proizvodnosti in manjšem menjavanju delovne sile. Nadalje pravijo, da vzbujajo pri delavcih občutek družabništva, kar jih spet navaja, da bolj pazijo na opremo, da so skrbnejši v pogledu odpadkov in da streme za tem, da bi izboljšali proizvodnjo in znižali stroške.

Nekateri seveda soudeležbi delavcev na dobičku niso naklonjeni. Pravijo, da načrti sicer predvidevajo soudeležbo na dobičku, nima jo pa določil v pogledu udeležbe na izgubi. Priporočajo tudi, da dober delavec ne dobi nič več kot slab delavec, ker dobe pač vsi enak odstotek dobička.

Delavske organizacije takšnim načrtom niso preveč naklonjene. Menijo, da so se pojavili zato, da onemogočijo delavske organizacije. Mislijo tudi, da bi se jih utegnili podjetniki poslužiti za nadomestka za višje plače. Zdi se pa, da se gledanje obrača, ker se vedno več sličnih načrtov pojavlja kot posledica pogajanj in sodelovanja med delavskimi organizacijami in podjetniki.

Ena izmed okoliščin, ki jo čisto navajajo kot okoliščino, ki je odločilno prispevala k razmahu soudeležbe na dobičku v zadnjih dveh desetletjih, je taksi zakon, ki ga je sprejel ameriški kongres. Po tem zakonu lahko korporacije tolažijo plačila v fond soudeležbe na dobičku kot poslovne izdatke, če se plačila seveda gibljejo v določenih mejah in če so pod nadzorstvom zakonito postavljene zaupne uprave.

Številni opazovalci gledajo na soudeležbo pri dobičku kot na odraz spremenjenega pojmovanja uprave podjetja, ki smatra moderno korporacijo kot zaupno upravo, pri kateri so dolžnost in obveznosti porazdeljene med lastniki, uslužbeni, odjemalci in javnostjo. S tem spremenjenim pojmovanjem pa je prišlo tudi do bolj človekoljubnih odnosov med upravo podjetja in uslužbeni.

—Common Council

Polio upada v Bostonu

Država Massachusetts v Bostonu vred je imela epidemijo polia. V prvi polovici meseca avgusta je bilo okrog 1,100 več novih slučajev polia, kot pa vse leto 1954. Bolnice v Bostonu so bile in so še prenapolnjene. Manjka bolniških streljnih, na razpolago so se dale matere obolenih same. V Bostonu je bilo v tem letu celjenih zoper polio 160,000 otrok, med temi je bilo le 23 napadenih po polio. 20,000 otrok je bilo takih, ki so dobili cepivo zoper polio že drugič; med temi 20,000 je bil le eden otrok, ki je obolen po polio.

Boston sam je imel v času zadnjega tedna 72 novih slučajev polia, prejšnji teden pa 92.

Stanje polia v Clevelandu: Na

polio obolenih bolnikov se v cle-

velandski mestni bolnici zdravi

81 bolnikov, lanske leto ob istem

času je polio napadel 118 ljudi.

Težave Gruentherja

Ameriški general Alfred Gruenther je vrhovni vojaški poveljnik NATO v Evropi. Pri tej organizaciji ima svoje čete tudi Francija. Radi nemirov v francoskih kolonijah v Severni Africi je Francija pritiskala na generala Gruentherja, da ji dovolji, da se francoske čete pri NATO dajo na razpolago francoskemu vojaškemu poveljstvu, ker jih to rabi v Severni Africi.

General Gruenther je na ta predlog pristal, toda pod pogojem, da mu da Francija nadomestne čete na razpolago. Francija je svoje čete iz NATO umaknila, nadomestnih čet pa ni dala.

ŠKRAT

IZ SODIŠČA
Sodnik: Proti razsodbi se lahko pritožite v treh dneh na višje sodišče.

Obtožence: To pomeni, da tu di vi niste prav trdni v tej stvari.

POPRAVEK
Janez poljubi v tuncu svojo sosedo in prejme za to zveneto zausniko.

—Oprostite, bila je pomota! se opraviči, ko prisopihna vlak spet na svetlo.

—Kakšne pomota zavzidano njegova sosedo. Mislila sem, da je moj mož...

OTROSKA
—No, zdaj pa le spat, Jožek! Kmalu bo temno.

—Mamica, pa spusti roletu, da ne bo noč prišla v sobo.

F. Segulin, predsednik.

FRAN ALBREHT

IZ ZAPRAŠENIH PREDALOV

Pisati spomine je kočljiva stvar. Pri takem pisanju je vedno nekaj nečimrnosti. Človek se ogleduje v zrcalu svojih spominov. To zrcalo pa ni nikdar docela pravično. Človeka kaže lepšega ali pa tudi gršega, kakor v resnici je. Vse resnice o človeku ne pokaže nikoli, najsi je človekov namen še tako pošten. To je menda občutil tudi Ivan Cankar, ki v pisanju svojih spominov ni prišel daleč. Zanj je bilo samo to, da vse resnice ni mogoče izpovedati, a če bi bilo mogoče, bi bila morda taka, da bi človeku ledenela kri v žilah. In Ivan Cankar je imel tanko, tanko pero.

Ne, vse resnice o človeku, o življenju, o času in družbi ni mogoče nikdar dognati! Pa vendar so trenutki v življenju, so časi in cela razdobja v zgodovini, ki zaradi svoje usodnosti nujno terjajo zabeležbo preteklosti, pričevanje očitov, individualen dokument, osvežitev starih papirjev iz zaprašenih predalov. To je potrebno, če ne zaradi drugega, že zaradi sočene preteklosti s sedanostjo.

Taka sočena pa so spet potrebna, da izmeri družba svoje moči, svoje življenjske sposobnosti in svojo moralno upravičenost.

Take dokumente nedvomno zahteva minula vojna, okupacija. Tudi o tej vojni ne bo človeštvo, kolikor ni bilo samo udeleženo, nikdar zvedelo vse resnice. Te resnice so danes pokopane v nešteti grobovih padlih, ubitih in zverinskih umorjenih, ki ne morejo več pričati, ali pa v okamenelih grobnicah tistih človeških src, ki so po naključju ostala živa, a je resnica, ki so jo ti posamezniki videli, živeli in trpeli, preveč grozna in nečloveška, da jim ne bi za vedno zapirala ust. Ko se je Prežihov Voranc vrnil iz Mauthausena, je dejal: "Nikdar več ne bom ni-

česar pisal. To, kar sem videl, je bilo preveč nizkotno in nečloveško, podlo in grdo, da bi mogel kdaj spraviti na papir!" No, poskusil je nekajkrat, a to je bilo samo jecljanje, medel utrinek nečesa neizpovedljivega. Da, treba bi bilo mojstrskega peresa avtorja "Zapiskov iz mrtvega doma" in hkrati še močnejšega, globljega in prodirnejšega duha, da bi upodobila približno sliko neizpovedljive resnice. Tako človeštvo ne bo nikdar zvedelo vse resnice o spopadu nadčloveškega trpljenja in heroizma z razbesnelimi elementi brezmejnega človeške podlosti in izprijenosti. In morda je boljše tako. Kajti v naravi živčnega človeka je, da odvrne iz nagone samohrane od sebe vse, kar je nelepega, grdega in ponižujočega in ohrani v zakladnici svojih spominov samo to, kar je čistega in lepega.

Evo vam zato nekaj svetlih utrinkov iz vesoljne teme, skromen papir iz zaprašenih predalov spominov!

Če bi kak prebivalec Marsa tisto čudovito jesen s svojim stratosfernim letalom priletel na naš planet, bi nedvomno pristal tudi v Ljubljani. Njen nasilno dušeni molk je segal do kozmičnih višin. Ljubljana se je jeseni leta 1941 razkošno kopala v soncu in zlatu, kakor da je razlit čeznjo najspokojnejši in najčistejši mir. Toda Maršovec bi se bil kmalu prepričal, da se je kravo zmotil. Na cestah bi videl čudno sliko: ljudje so se podili, švigali, bežali po ulicah, prihuljeni in vase skriti, nezaupljivi, mračni, vase uprti oči, ne ozirajo se ne na desno ne na levo. Srečal je znanec znanca in sta se hladno pozdravila kakor dva tujca. Kje na osamljenem križišču je za hip obstala skupina ljudi, ki so se tiho, neslišno nekaj pomenkovali in se v namer kradoma ozirali okrog

sebe. Za vsakim hrbtom je stal vohun.

Napeto in tesnobno, zlovesče pričakovanje kakor pred velikim viharjem je bilo v ozračju in v vseh sredi. Deželo si je prilastil okupator, krvolok in trinog. Že se je z mehkimi mačijami, za zdaj še skoraj neopaznimi kretanjami pripravljala, da bo zabol del zaslužnemu ljudstvu nož v srce. Črnočopasti fašisti v svoji pošastno karnevalski uniformi je strastno stiskal za hrbtom bodalo, ki mu bo kmalu do komolcev obililo roko z živo in vročo krvjo slovenskih ljudi.

S trga pred Kazino se je groteskno oglasila godba s komediantskim harlekinom na čelu. Čapo di banda, ha, fašistična godba! Človek na ulici ni pohlitel tja, vedel je: cesta in trg sta prazna. Zdajci pa se je človek za hip sunkoma ustavil, prisluhnil. Od daleč, s periferije Ljubljane se je začulo zamolki pokanje — zdaj posamič, zdaj naglo zaporedoma. Kakor raglje ali orgle. Kakšni lovci so to?

"Ha, dajte jih, fantje, pokajte strahopetnim zmagovalcem premagančeve pest! Malo nas je, a smo močje!" je pomislil človek na ulici, se nasmehnil in se domov hite domislil vesti, ki jih je pravkar prebral v uradu, ko je skrivaj med akti čital "Poročevalca", ki je zaupno romal iz rok v roke:

"Na Betnavi so bila zažgana gospodarska cerkvena poslopja, ki so jih zaplenili Nemci. Na Pohorju ubit jugoslovanski žandarski kapetan, plačanec Nemcev. Pohorski partizani so se spopadli z gestapovci, ptujski partizani brez lastnih izgub pobili več gestapovcev. V Celju zažgana Majdičeva gospodarska poslopja in graščina Bežigrad. Med Rakekom in Postojno pretrgan brzjavni vod. Mini-rani obe tirnici. Pretrgan čuvajniški vod. V Ljubljani dva mladince napadla tri Italijane. Oficir je prostovoljno izročil orožje, karabinjer in agent, ki sta hotela pobegniti, bila ranjena. Na Ljubljanskem gradu zabol mladinec italijanskega oficirja. Pri Kolovcu ustreljen denunciant, v Jaršah ustreljen

denunciant, v Ljubljani ustreljen denunciant. Dva kamiona italijanskih vojakov napadla partizansko patroljo pod Krimom. Partizani pogнали Italijane v divji beg."

"Spopadi, da, praske, manjši boji, a vendar: začetek vojne, vojne, ki bo še velika in krvava, zagrizena in neizprosna," je še pomislil človek, ko je odpiral hišna vrata.

Zakaj ne na ulici in ne na cesti, ne v uradu in ne v delavnici, ne v krčmi—samo doma, med štirimi varnimi stenami, za zatamnjenimi okni, za spušenimi žaluzijami je sproščeno zasijalo lepo in resnično sonce, ne tisto sonce, ki je zunaj tako varljivo sijalo v senci okupatorjev, izdajalcev in vohunov. Sonce vere, upanja in ljubezni. Sonce trpljenja, a sonce Svobode! Zarko sonce nove pomladi, ki se bo rodila po tej neskončno dolgi in strašni zimi, ki trka na vrata. Tovariši Sonce—

In neki tak jesenski predvečer je prav tako nepričakovano in iznenada kakor oni Maršovec iz vesoljstva padel v moje malo priključno stanovanje v Rdeči hiši

STREŽNICA
DOBI DELO ZA POLNI ČAS V RESTAVRACIJI.
DOPOLNITELNI SIFT.
Zglasite se osebno v
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave. — EN 1-5214

3 SOBE SE ODDA
V NAJEM
DRUŽINI BREZ OTROK.
Pokličite po 6. ure zvečer.
UTah 1-6888

DOJICA BREZ OTROK
išče stanovanje s 3 sobami, kopalnico in garažo. Do 1. septembra. Spodaj.

Pokličite kadarkoli
HE 2-1585

Izurjeni Kovaški delavci
da bi se učili za
BOARD
DROP HAMMERMAN
Stalno delo. Plača od komada, z bonusom. Plačane počitnice in druge ugodnosti.
Zglasite se osebno v Employment uradu
Cleveland Hardware & Forging Co.
3263 East 79th Street

HIŠA ZA ENO DRUŽINO
s 4 sobami, se prodaja. Por. forn. z dvema kopalnicama. 5 in pol akra zemlje. Nahaja se na 498 Reeves Rd., med Lost Nation in Green Rd. v Willoughby, O.

PERUTNINA
17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS
V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.
Prodajamo tudi na kose zrezane kokoši (cut-up poultry)
ANDY HOČEVAR IN SINOVI
TEL. v trgovini: Montrose 2-2330—na domu: Montrose 2-2812

ob Ljubljani neki davni moj znanec, ki bi se ga bil najmanj nadejal. Pripeljal ga je Tone Čufar. S Čufarjem sva bila znana že davno izpred vojne, ko je kot delavec jeseniške tovarne prinašal svoje literarne prvence v uredništvo Ljubljanskega zvo-
na. "Priatelj sem pripeljal, nekaj se ima pomeniti s teboj," je rekel in že izginil v sosedno sobo k ženi.

Za njim pa je vstopil — kaj vstopil! — primajal se in prizibal, prilomastil in primedvedil v sobo plečat in čokat, srednje visok in zajeten človek s črnimi očali in s kratkokrajnim, visokim sivim diplomatskim klobukom v roki. Snel je naočnike, me pogledal s svetlimi, sijočimi očmi, mi segel v roke in kratko rekel: "Kuhar!"

Presenečen sem za trenutek obstal. — "Ha!" sem vzkliknil čez čas, nato pa sem mu stisnil roko. — "Koliko let se že nisva videla?"

"Kakih dvajset jih bo že bojda," je rekel smeje se in sedel. In začela sva rešetati spomine. Da, zadnjič sva se menda precejkrat videla v kavarni

DELO DOBIJO MOŠKI
OLIVER
ena najstarejših podjetij v Euclidu potrebuje delavce za
SHEET METAL LAYOUT (Complex)
ZA IZVRŠITI IN SLEDITI RISBI (BLUEPRINT)

TOOLROOM STROJNE OPERATORJE
Visoka plača; plačane počitnice in prazniki; penzija, prispevajoča hospitalizacija in zavarovalnina ter druge podpore.
Morate biti državljani

THE OLIVER CORP.
19300 EUCLID AVE.
KE 1-0300

PERUTNINA
17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS
V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.
Prodajamo tudi na kose zrezane kokoši (cut-up poultry)
ANDY HOČEVAR IN SINOVI
TEL. v trgovini: Montrose 2-2330—na domu: Montrose 2-2812

Union kmalu po prvi svetovni vojni, ko je pripravljala za tisk svojo prvo zbirko povesti, tedaj še malo znani in malo cenjeni začetnik, pisatelj samouk, Lovro Kuhar. V tem pa je začetnik Kuhar kot politični ilegalac na svojih dolgotrajnih romanjih po malone vseh evropskih centrih od Moskve do Pariza dozoril v pomembnega umetnika, postal znamenit novelist "Samorastnikov" in ugleden romanopisec pod tujim imenom—Prežihov Voranc.

In že sva bila sredi literature. Zanimalo me je, kaj se je zgodilo z rokopisom nekega romana, ki mi ga je pred desetimi, dvajsetimi leti z Dunaja najavil za Ljubljanski zvon, češ da mi ga bo poslal neki njegov znanec iz Bukarešte. Tega rokopisa tedaj nisem prejel.

"Ah, tisti rokopis," se je domislil, "sem napisal na Dunaju v zaporu, ko nas je dunajska po-

Restavracija in gostilna naprodaj
Zelo lepo prilika posebno za Slovence. Proda se po zmerni ceni. Na E. 58 St.
Za podrobnosti pokličite
UT 1-8314

LIVARJI
Morajo biti izurjeni
Kvalificirani livarji z izkušnjo v splošnem livarskem delu in zgotovitvi železa.
West Steel Casting Co.
805 EAST 70th STREET

AUGUST 25th
RALPH FLANAGAN AND HIS ORCHESTRA
CEDAR POINT
ON-LAKE-ERIE
NOW GREATER THAN EVER! Recreation for the entire family... swimming, fishing, boating, moonlight cruises, tennis, picnics. Free movies, dancing, and spectacles. New Midway attractions. Good restaurants, bars, popular prices. Children's playground, sitter service. Sunday services for all faiths.
Family Accommodations
HOTEL BREAKERS
Cleveland Office: Superior 1-7270
AMPLE PARKING
U.S. Highway 6, six miles east of Sandusky
Passenger Ferry Service from Sandusky
FINEST BATHING BEACH IN THE WORLD!

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS
STAKICH FURNITURE CO.
JAMES D. STAKICH, Prop.
Ivanhoe 1-8288 16305 Waterloo Road
STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday—8 A.M. to 9 P.M.
Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon
— PRIMEREN POPST ZA STAR APARAT —

lica polovila nekaj ilegalno življenjskih inozemskih komunistov in nas zaprla skupaj s precejšnjim številom nacistov. Med temi so danes nekateri visoki hitlerjevski funkcionarji, kakor gauleiter Koroške Rainer in gauleiter Štajerske Ueberreiter... Ho, to so bili časi! Sicer pa se je tisti rokopis izgubil... Znanca iz Bukarešte je policija na meji prišla in rokopis je propadel. Bil je to prvi osnutek Požganice... a ni ga škoda, ker je bil zanič."

Kakor sem videl, je bil navzlic svoji dolgoletni odsotnosti glede stanja slovenske književnosti dokaj na tekočem. Poznal je vsa vidnejša imena in jih prav tako kritično motril kakor sebe in svoje delo. Govorila sva o partizanski liriki, o Župančiču, o Boru...

(Dalje prihodnjic)

MUSICARNIVAL
4401 Warronsville Ctr. Rd., Cleve. 28
Broadway's Splash Hit!!
WISH YOU WERE HERE
NOW THRU AUG. 28
1st TIME IN OHIO HERE
With A REAL Swimming Pool!
Curtain 9:30 a.m. 1:30 Sunday
TICKETS: \$1.50, \$2.00, \$2.50, \$3.00
FRI.-SAT.: \$2.00, \$2.50, \$3.00, \$3.50
*Sold only at local 1 hr. before curtain
Cleveland phone reserv. MO 3-9550
TICKETS AT HALL'S, BURROWS
Free Bus Meets Van Aken Rapid 7:40 & 8:10
COMING AUG. 29 GUYS AND DOLLS

Na sliki vidite eno od 44 hiš, ki jih bomo zgradili na lepi novi cesti

Strumbly Drive - Highland Heights

Hiše bodo vse Ranch tipa in bodo velike 32x60. Garaža bo zraven hiše. Lota je 90 čevljev široka, 200 čevljev dolga. Tlakovanje ceste, napeljava vodo-voda, plina, elektrike—vse plačamo mi. Blizu busa, šole, cerkve in trgovin.

CENA \$27,500 IN VEČ

Tu imate priliko, da se ustanovi cvetoča slovenska naselbina.

Pridite in si izberite zemljišče in hišo kakršno želite.

Prva slovenska družina, ki ji bomo zgradili dom, sta Mr. in Mrs. Mathew Skerbec iz 941 East 239th Street.

V NEDELJO, 21. AVGUSTA BO ODPRTA ENA TEH HIŠ. PRIDITE IN SI OGLEDJTE TA MODERNI DOM.

NOVA CESTA JE IZ HIGHLAND ROAD BLIZU BISHOP ROAD

FRANK STRUMBLY

CONTRACTOR

5719 Highland Rd.

HI 2-4479

Make your retirement a real reward for your work!

Start now to buy the ease and comfort you've always wanted—through U.S. Savings Bonds

LOTS OF PEOPLE seem to think that if they never look ahead, they'll never see the time when they retire. But sooner or later, that time rolls around anyway, for all of us. So look ahead! You can make your retirement a wonderful reward for your work—if you have the money. And the best way to have it is to start investing now—in U.S. Series E Savings Bonds.

Why Savings Bonds? Because for your retirement, you want the surest, safest investment you can get. Another reason. You want an investment that earns good interest for you. U.S. Savings Bonds do that—earn 3% compounded semiannually when held to maturity. You'll be surprised how fast your money piles up!

And there are no other securities you can purchase more conveniently. Just sign for the easy, automatic Payroll Savings Plan where you work. Or if self-employed, invest in Bonds regularly where you bank.

Start now to make your retirement dreams come true, through U.S. Savings Bonds!

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

ILKA VAŠTETOVA

UPOR

ZGODOVINSKI ROMAN

(nadaljevanje)

Marjeta je izpustila kljuko svojih hišnih vrat, ki jo je že držala v roki, se obrnila in odhitela po Bregu navzdol proti trgu. Čutila je, kako so jo izza različnih odprtih vrat in oken, mimo katerih je tekla, spremljali radovedni pogledi. Seveda, vse mesto je zdaj že vedelo: Zaprla so nečakinja stare Gosarke.

Vsa upehana je prihitela v Lukmanovo vežo in odprla vrata v gostilniško sobo. Natakariča, nališana deklina, je sedela na klopi poleg dveh gostov domačinov. Z nejevoljo na obrazu je vstala, ko ji je starka pomignila, in prišla v vežo.

"No, kaj bi radi?"

Šepetaje ji je Marjeta razložila, kaj se je zgodilo.

"Vem, da zahaja adjutant k vam v gostilno, poznaš ga. Vloži pri njem dobro besedo za Metko! Nekaj srebrnjakov imam prihranjenih—"

"Oh!" je zamahnila natakariča z roko, segla v nedrje in izvekle svileni pleteni mošnjico.

CHICAGO, ILL.

FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple, 1 child 2 years and infant 8 months, need 5-6 room unfurnished house or apartment, 2 bedrooms. Good location West - Suburb. Moderate rental.

Downers Grove 1287 M

RESPONSIBLE Couple, 2 small children, desperately need 4-5 room, 2 bedrooms, unfurnished apartment. Must be 1st or 2nd floor. Moderate rental. Good location vicinity Skokie or within 10 mile radius.

Elmhurst 3-2768

REAL ESTATE

3 FLAT BUILDING —
4 rooms each flat. 4 car garage.

3758 South Emerald

YArds 7-3987

OWNERS APARTMENT plus \$265 month income 2-story brick, 2-3, 4-5 rooms, \$26,500. Includes all furnishings, Stoker heat. Automatic water heat. A-1 condition. Vicinity Kelvin Park, churches, shops. Call owner for appointment PE 6-6550—Sunday after 11 a.m.; weekdays after 9 a.m.

John Ammerman,

Downers Grove 6257 R

ATTENTION!!!
By Owner. Downers Grove — Leaving town. \$3,000 down will buy this BEAUTIFUL 6-ROOM RANCH. Large living room with woodburning fireplace. Dining room, 2 bedrooms, den or extra bedroom, St. Charles kitchen, attached garage, full basement. Immediate possession. — Asking \$23,000. Inspection invited.

John Ammerman,

Downers Grove 6257 R

5 ROOM BRICK TOWN HOUSE—2 bedrooms, full basement, gas heat, cabinet kitchen, close to CTA, schools, churches and transportation. Immediate possession.

Linden 4-4344

For Sale — 1½ story COTTAGE in Brighton Park. 3 individual flats. 2-3 rooms and 1-4½ room. All modern, combination storms and screens, oil heat, fibre glass awnings, aluminum siding, landscaping, 1½ car garage, near schools, churches, transportation. \$18,500.

Call LAfayette 3-1720

MORTON GROVE Area — New large 6 room Crab Orchard ranch home on 1 acre; full basement; stone fireplace; tiled kitchen, bath; 3 car garage. \$30,000. Owner.

ORchard 3-5082

Good chance to buy GROCERY and MARKET. Fine location NW suburb. Well established business. Volume \$350,000. Brand new equipment. Selling due to illness. See to appreciate.

PALisade 5-4327

iz katere se je lesketalo zlato. "Poglejte! Takšnih meni ne manjka. Ne, ne Marjeta, nisem tako neumna, da bi se sebe spravljala v tole reč, ki se mi zdi močno sumljiva. Ali ne veste, da je na Kočevskem že izbruhnil upor? Pravkar sem zvedela, da je davi dobil general Zucchi povelje iz Ljubljane, naj napravi v Kočevju red. Kaj, če bi Francozi tudi tukaj kaj zavohali? Vse je mogoče. Ljudje si prišepetavajo v gostilni kaj čudne novice. Pravijo, da se vrne gospod Langer z brambovci in požene Francoze iz našega mesta."

"Beži no!" je Marjeta na videz malomarno zavrnila deklino in pristavila: "Torej nočeš?"

"Ne."

Brez pozdrava se je starka okrenila in odšla.

Stopala je navzgor proti Kapiteljski cerkvi in sedla na nagrobni kamen nekdanjega Kapiteljskega pokopališča. Oprla je komolce ob kolena, podprla glavo in se zazrla v proštijsko poslopje, ki je že tonilo v večerni temi. Vsa okna na tej strani so bila temna, le eno samo je bilo razsvetljeno. Na njem je obvisel starkin pogled. Ali ne sedi prav ob tisti luči kleti adjutant in razmišlja, kako naj "z vsemi sredstvi" odpre dekletu

Chicago, Ill.

FEMALE HELP WANTED

GENERAL HOUSEWORK — No heavy cleaning, no laundry. Stay. Own room and bath. Must like children. Good wages.

Call GRaceland 7-1772

or write Box 1803

139 N. Clark St., Chicago, Ill.

HELP WANTED MALE

Unusual Opportunities

plus Security for

SKILLED

MACHINISTS

TURRET and

ENGINE LATHE

Night Shift

Must have tools, read and speak some English.

Working conditions best and transportation tops.

Near Lake St., Milwaukee Ave. and N. Sangamon. — Bus at door.

PYOTT FOUNDRY

MACHINE CO.

309 N. MORGAN MO 6-0294

Employment Office

Open Daily and Sat. 'till Noon

BUSINESS OPPORTUNITY

Here is a real chance to buy COCKTAIL LOUNGE and building. Present owner established business 8 years ago. Good location near Airport on Archer Ave. Living quarters 5 room apartment. Selling due to illness. See to appreciate.

5730 Archer Ave.

REliance 5-9739

Real Buy CLEANING and PRESSING BUSINESS — Aluminum windows with stoker heat. 2½ room living quarters adjoining store. Also 1-4 room apartment in rear with two 3 room apartments on 2nd floor. A give-away. 4228 W. Cermak

LAWndale 1-7402

LAUNDERETTE — Fire damaged. Will sell as is or rebuild for buyer. Can be restored for \$4,000. Grossed \$600 week before fire. Owners must sell because of other interests. Colored trade. Reasonable rent. Best offer takes.

LAWndale 2-9816

Selling
RESALE SHOP

handling

MERCHANDISE
OF SUPERIOR QUALITY

Established 2 years — Thriving
Business — Low Overhead

Selling due to health

Call

MUseum 4-4113

for appointment

usta... Stara Marjeta si je zakrila obraz z rokami. Kakor jasnovidec je videla pred seboj nežni Metkin obrazek ves spačen od groze...

V resnici je v tistem trenutku stala Metka pred adjutantom:

"Dobro. Pojdite po tolmača!" je adjutant zapovedal stražarju, ki je dekle pripeljal iz ječe v pisarno.

Metki je zastal dih, ko so se vrata zaprla za vojakom in je ostala sama z zoprnim človekom. Lah jo je meril z zlobno zasmehljivim pogledom. Polagoma mu je zasmeh otrpnil okrog ust in v očeh se mu je vžgal pohlep po svežem nedolžnem dekletu, ki se je v vidnem strahu umaknilo do vrat.

Že je adjutant vstal, tedaj so se odprla vrata in vstopil je Nande Grošl... Poleg številnih svojih drugih poslov se je bil vrnil Lahom za uradnega tolmača.

"Vprašajte jo, če se je premislila in nam pove, kdo ji je izročil listek!" je zapovedal adjutant v laškem jeziku.

Grošl je neprikrito škodoželjno izpolnil povelje.

Metka pa ju je od strani zaničljivo ošvignila s pogledom, skomignila z rameni in—molčala. Adjutant je od togote rdečica zalila obraz. Skočil je k Metki, je trdo prijel za ramo, potresel in zakričal:

"Dekle, govori! Sicer—sicer te bomo mučili, dokler se ti jezik ne razveže!"

S slastjo je Nande Grošl ponovil Lahovo grožnjo; vendar zaman. Se tesneje so se stisnile dekletove sočne ustne. Le smrt na bledica, ki je pokrila njen obraz, je kazala, da je Metka dobro razumela, kaj ji preti. Ampak—da bi izročila Jaka krvniku—ne! Nikoli! Rajši umre sama. Saj ji itak—brez Jaka—ni bilo več do življenja. Naj jo ubijejo! Čim prej, tem bolje!

Vročekrvni Lah pa je pobesnel.

"Va via!" je zarjul nad tolmačem, odprl vrata, sunil Grošla skozi nje in jih zakenil. Potem je pograbil dekle in s tresočimi se rokami trgal cunjce z nje. Skozi počrnele zobe je neprestano sikal kletvice in najgrše psovke, dokler ni dekle stalo golo pred njim. Metkin usmiljena pred očmi se je srečal s krvavim Lahovim. Nepopisna groza je zrušila Metko na kolena. Dvignila je roke v meni prošnji in s tihim ječanjem.

A tu ni bilo več človeka, ki bi ga ganil strah nedolžnega dekleta, tu je bila samo še—po hotna zver.

Proti jutru je stara Marjeta iztegnila premrle ude in počasi vstala z na pol porušenega nagrobnika. Ali ni planilo od nekega ihtenja skozi noč? Nj, le z Marofskega hriba je pihal proti mestu močan jesenski veter in v zapiskal in zatulil skozi drevje proštijskega vrta. Globoko spodaj v dolini se je nad Krko vlekle lahna jutranja megla. Na obzorju se je svetila zelenkastorumen zarja. Marjeta je dolgo stala in strmela vanjo. V utrujenih možganih so se ji trgale misli... Izhoda, rešitve ni našla nikjer.

SEDMO POGlavJE

Šestnajstega!

V hladnem jutranjem mraku so vztrepotali dolenski gozdovi. Zašumelo je v njihovih globinah. Iz skritih kraških jam, iz zapuščenih senikov, iz oddaljenih hribovskih vasi so prihajali fantje in možje, oboroženi s puškami, nasajenimi kosami, sekirami in kiji. Pridružile so se jim že čete iz Trebnjega, Žužemberka in od Soteske, pa iz Brčljina in Prečne in drugih vasi novomeške okolice. Od vseh strani so se zgrinjali proti gozdu vrh Kačje ride. V samotni kovačnici je še gorel ogenj. "Zelenec"—velikan, Cesarjev Jože iz Brčljina, je neumorno gonil meh, kovač Stefan pa je tolkel po žarečem železu, da so iskre pršile na vse strani. Nekaj "zelencev"

je posedalo po koteh kovačnice, nekaj na hlohah pred okajenim poslopjem.

"Fantje! Gremo!" je stopil na prag Jak Papež in dostavil: "Svita se že!"

Res se je nad drevjem svetilo nebo v rumenkastozelenem sij, prehajajočem v temno vijoličasto modrino.

Vsak je prijel za svoje orožje. Na cesti so že stale urejene čete. Zagoreli obrazi so se svetili iz mraka, nad njimi so se bilskala ostra rezila kos in sekir.

"Kje pa so brambovci?" se je ozrl Jože Cesar, ki se je mogočno razkoračil v prvi vrsti, neobrit, skušnjan las, v zamazanih suknji, s koso in velikim težkim kijem oborožen.

"Pridejo od one strani," je odgovoril dijak Kušljan in si popravljal jermen, na katerem mu je visela puška. "Langer jih pripelje čez Gorjance."

"Zdaj pa stopimo, da zasedemo Kapiteljski hrib, še preden se zdani. Ne bi rad, da bi nas Francozi že iz mesta opazili," je priganjal Jak in se postavil na čelo čete.

Pomaknili so se proti dolini, kjer se jim je pridružilo še nekaj oboroženih kmetov, ki so pripelžali s kočevske strani. Ko

NAPRODAJ

je velika hiša s 4 spalnicami, 2 veliki lodi, 2 garaži. Proda se za manj kot 1/3 prave vrednosti. Nahaja se v Eastlake, O.

Za podrobnosti pokličite
Willoughby 2-4866

Zakrajsek Funeral
Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE

Tel: ENdicott 1-3113

ZA ZDRAVJE KUPITE

SLOVENSKI PLANINSKI ČAJ

samo \$1.00 za škatljičico

Tivoli Imports

6407 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

Pokličite Henderson 1-5296

Pošljamo tudi po pošti

Govorimo slovensko

VAS MUČI REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti

revmatizmu.

Vprašajte nas.

MANDEL DRUG CO.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

Pošljamo karkoli prodamo

kamorkoli.

Za zavarovalnino

proti

OGNJU... NEVIHTAM

AVTO NEZGODAM

pokličite:

JOHN ROŽANCE

15604 WATERLOO RD.

KE 1-6681

Dva pogrebna

zavoda

za

zanesljivo

izkušeno

simpatično

pogrebniško

postrežbo

po

CENAH, KI JIH

VI

POLOČITE

pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1000 East 62nd St.
Hollywood 1-5045 — KENner 1-6000

so čete korakale skozi Brčljino, je bila vas kakor izumrla. Ker so možje odšli, so se žene z otroki, s starčki in živino umaknile do leč v gozdove.

Pod klancem, ki je vodil na Kapiteljski hrib, se je z obcestnega kamna dvignila temna senca.

"Teta Marjeta!" se je začudil. Jak.

Bilo je že dovolj svetlo, da je opazil izredno bledico na starkinem obrazu. Stopil je iz vrste in v skrbeh dostavil: "Kaj je? Kaj se je zgodilo?"

Starki se je potresla brezzoba čeljust, preden je izpregovorila: "Metka! Metko so zaprli! Že dva dneva jo mučijo v prošti. Strašne krike sem čula nocoj iz kleti..." Glas se ji je prelomil. Jakovo obličje je postalo pristeno bledo.

"Ali—ali ji nihče ni mogel pomagati?"

Starka je zmajala z glavo.

"Nihče. Obredla sem vse. Vsi

so mi enako odgovarjali. Vsak se boji, da ne osumijo še njega, če bi se zavzel zanjo."

"Prekleti zajci!" je zaškrtal Jak v obupu. Potem se je vzravdal: "Nu, še danes jo osvobodimo, teta. Kar mirno jo pričakujte doma! Sam vam jo pripeljem. Ob devetih udarimo, kakor je dogovorjeno z brambovci."

"Ob devetih," je prikimala Gosarka in odhitela po bližnji skoki gozd proti mestu.

"Šestnajstega!" je planila Iza iz kratkega spanja. Vrnila se je bila s pastorko Ciliko prejšnjega dne proti večeru iz Gradca, kamor je preko meje iztihnitala svojega pastorka Francita Langerja, da ga okupator ne zaseže kot talca za očeta, brambovskega poveljnika. Še do pozne noči je sedela po srečni vrnitvi v živahnem razgovoru s sorodniki. V zgodnjem jutru pa jo je že zbudil ropot s trga.

Bil je tržen dan, ponedeljek.

Dasi so bil okna Izine spalnice

obrnjena na vrt, je vendarle prihajalo do njih drdranje voz po vegastem novomeškem tlaku in kričanje okoliških kmetov, ki so jim bili glasovi umerjeni po brezmejnem prostoru njihovih poljan.

"Šestnajstega! Mož se vrne..." je pretreslo Izo. Nekaj težkega ji je leglo na srce. Francoz ves nežen in dober in poln ljubezni do nje! In ona?...

Ona ni več ista, kakor je bila ob moževem odhodu. Njeno mirno srce se je prebudilo. V njem se je užgal plamen, ki ga je le z največjim naporom dušila, da je ni vse zajel... In kako bo stala pred svojim možem? Ali je kriva... Ne, krivde si doleži ni nakopala. Ampak—ali bo imela dovolj moči, da se stalno upira klicu svoje krvi?... Mora, mora jo imeti! Saj je oni, ki ga ljubi, smrtni sovražnik njene domovine, njenega ljudstva.

(Dalje prihodnjic)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl naš ljubljeni soprog in dragi oče,

1915

1955

MARK ROMANIUK

Gospod ga je nenadoma poklical k Sebi dne 17. julija 1955. leta. Pokojnik je bil rojen 6. februarja 1915 v Ljubljani. V Ameriko je prišel leta 1947.

Bil je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, društva Svetega Imena pri fari Marije Vnebovzete in pevskega zbora Ilirija.

Pogreb se je vršil 20. julija 1955 iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave., kjer je za pokoj duše pokopinkove bila darovana sv. maša zadušnica. Po opravljenih obredih je njegovo truplo bilo prepeljano na pokopališče sv. Pavla na Chardon Rd., in tam položeno k zemeljskemu počitku, v družinsko grobnico.

V dolžnost si štejemo, da se s tem iskreno zahvalimo: Father Summers iz fare sv. Pavla, ki se je ob uri smrti slučajno nahajal v sosesčini, za takojšnjo in hitro pomoč in za molitve ob umirajočem. Father Pak naj sprejme našo zahvalo za podelitev zadnjih tolažil sv. vere; Mather Matija Jager za darovano sv. mašo, za molitve v pogrebem zavodu ter za spremstvo na pokopališče. Father Rupar pa sprejme našo toplo zahvalo za česte obiske v naši hiši za življenja našega draga umrlega ter za prijateljske duhovne pomenke in nasvete. Mr. Rakarju se zahvalimo za lepe žalostinke, ki jih je pel med darovano sv. mašo.

Našo toplo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so ob oder pokojnika položili tako lepe vence cvetja ter mu s tem izkazali svojo tiho ljubezen, spoštovanje in zadnjo čast.

Srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnika.

Iskrena hvala vsem, ki so pokojnika prišli kropiti in molit ob njegovi krsti, kakor tudi vsem, ki so ga spremlili na njegovih zadnjih poti na pokopališče. Posebej se zahvalimo članom in članicam društev, ki jim je pokojnik pripadal za lepo slovo od svojega umrlega sobrata.

Toplo se zahvalimo kadetom društva sv. Jožefa, ki so držali častno stražo ob odru našega draga umrlega.

Ginjeno smo bili do solza nad lepimi žalostinkami, ki jih je pevsko društvo Ilirija zapelo v pogrebem zavodu svojemu umrlemu sopevcu v slovo. Hvala vsem, ki so na dan pogreba dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago za spremstvo na pokopališče.

Iskrena hvala vsem, ki so nam ob uri smrti in v nadaljnjih dnevih bili na pomoč s svojo naklonjenostjo in z dejanjem, kakor tudi vsem, ki so nam ustmeno ali pisмено izrekli svoje sožalje.

Srčna hvala pogrebem, članom pevskega društva Ilirija, ki so nosili krsto umrlega.

Hvala osebjem pogrebnega zavoda Jos. Zele in sinovi za vzorno urejen pogreb in za vsestransko izvrstno postrežbo.

Ljubi mož in dragi oče, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji in lahka naj Ti bo gruda te Tvoje druge domovine!

Božja Previdnost, ki je mi doumeti ne moremo, Te je nenadoma poklicala iz te solzne doline k Sebi, v večno življenje. Vdani v to voljo Božjo, se Te spominjamo in mislimo na Tebe: objokujemo Te iz globine našega srca, pogrešamo Te vsepovsod. Mlad in poln načrtov si bil za bodočnost, zvest in ljubeznjiv soprog, skrben in ljubljen oče, zanesljiv prijatelj! V naših molitvah se Te bomo spominjali, dragi naš, s hvaležnostjo in globoko ljubeznijo, Ti pa bodi naš priprošnik pri Bogu, da enkrat vsi pridemo v Tvoje in Božje naročje!

Počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti!

Žalujoči ostali:

BETTY, roj. RADDELL, soproga

BETTY, MARY in MARK, otroci

V starem kraju zapušača mater JERICO,

brata JANKA in sestro SLAVICO por. Mlačnik

ostalo sorodstvo tukaj in v stari domovini

Cleveland, Ohio, dne 17. avgusta 1955.